

AȘEZAREA COLONIȘTILOR BULGARI ÎN ORAȘUL BUZĂU ȘI ÎN ÎMPREJURIMI ÎNTRE 1792 ȘI 1838

DIMITRIE G. IONESCU

Problemei emigrației bulgare la nordul Dunării i-au fost consacrate în anii din urmă numeroase studii, în care, folosindu-se materiale editate și inedite, s-au lămurit în mare măsură împrejurările care au determinat această emigrație, direcțiile de deplasare, precum și momentele de maximă intensitate ¹.

Astfel, perioada emigrării a fost extinsă pe întreaga epocă în care Bulgaria s-a aflat sub dominația otomană, luînd caracter de masă numai către sfîrșitul secolului al XVIII-lea și începutul secolului al XIX-lea.

Greaua situație economică, socială și politică în care a trăit poporul bulgar sub turci constituie, evident, cauza generală a emigrării, dar intensificarea fenomenului după 1774 — data încheierii păcii de la Kuciuc-Kainargi — rezidă mai ales în contrastul pe care dezvoltarea economiei de schimb îl creează acum între condițiile social-economice de la sudul Dunării (ruinat de războaie, de jafurile cîrjalilor și lipsit de orice perspectivă sub stăpînirea otomană) și cele de la nordul fluviului, unde, într-o atmosferă de relativă libertate, piața locală se transformă într-o piață tot mai largită. Constantin N. Velichi a relevat cîteva cazuri privind Bucureștii ², noi am putea adăuga altele, din care să se vadă cum în acea vreme Buzăul — sediu al unui oficiu tricesimal, cu un curs local al monedelor în circulație — devine un punct important în traficul comercial dintre Țara Românească, Transilvania și sudul Dunării ³.

În același timp s-a precizat că emigrarea a fost stimulată și de generalii ruși — promotorii în sud-est ai politicii țariste, care tindea să populeze regiunile deșerte din Bugeac și Kerson cu elemente din Balcani —, precum și de

¹ Acad. P. Constantinescu-Iași, *Studii istorice româno-bulgare*, București, 1956, p. 15—19; Const. N. Velichi, *Emigrarea bulgarilor în Țara Românească în timpul războiului ruso-turc din 1806—1812*, în Rsl, VIII, 1963, p. 27—48; idem, *Mișcările revoluționare de la Brăila din 1841—1843*, București, 1958, p. 11—16.

² Const. N. Velichi, *Mișcările revoluționare de la Brăila din 1841—1843*, p. 19.

³ În iunie 1785, cu prilejul bilciului anual Drăgaica, negustorii Nicola Țințarul și Nica Smeană din Șistov, Fustea și Hagi Iofciu din Rusciuc, Mihail Tumburu din Brașov se aflau la Buzău (*Catalogul documentelor grecești din Arh. st. Brașov*, vol. I, București, 1960, p. 115, 127—128, și *Arhiva magistratului orașului Brașov*, vol. II, București, 1961, p. 139).